

Teori / innhold til den toårige fordypningsmodulen i mentaliseringsbasert gruppeterapi (MBT-G) for personer med relasjonsvansker

Seminarserien er en fordypningsmodul til videregående trinn eller tilleggsmodule for de som har fullført videregående trinn i gruppepsykoterapi. Fordypningsmodulen henvender seg til personer som arbeider med ungdommer eller voksne som sliter med ustabile og intense følelser, vanskelige relasjoner, tilknytningsproblemer, problemer med å kontrollere impulser og som ofte driver med selvskading (ustabil personlighetsfungering).

Læringsmål:

- Forståelse av grunnlaget for mentalisering gjennom utvikling i tilknytningsrelasjonen og forankring i nevrobiologiske systemer. Forståelse av mekanismer og utviklingsveier for global og kontekstuell mentaliseringssvikt.
- Kunne utrede pasienter for kontekstuell og global mentaliseringssvikt.
- Å erverve teoretiske og praktiske ferdigheter i mentaliseringsbasert gruppeterapi.

Omfang og arbeidsform:

Seminaret består av 8 kursdager over 2 år. Deltakerne møtes på onsdager fra kl. 10.00 – 17.00 foran de ordinære kursdagene på Vika-programmet første (september), andre (november), tredje (januar) og fjerde (mars/april) delkurs begge år.

Teoriundervisningen vil foregå i form av forelesninger og gjennomgang og diskusjon av litteratur og artikler. Deltakerne må fremlegge materiale til veiledning. Det kan være utredning med henblikk på tilknytningsstrategi og mentaliseringsevne, intervju for kartlegging av mentaliseringssvikt, egendrevet MB-gruppeterapi via skrevne referater, lydbånd eller videoopptak. Samtykke om bruk av video og lydopptak må fremlegges. Rollespill av enkeltsituasjoner i terapiene vil bli anvendt som alternativ og tillegg. Deltakerne vil også få selverfaring gjennom deltakelse i MB psykopedagogisk gruppe.

Dagsprogram:

10.00-10.45	teori (forelesninger, litteraturgjennomgang)
11.00-12.00	veiledning
12.00-12.45	lunsj
12.45-13.45	psykopedagogisk MBT gruppe (felles med deltakere fra 2. kursår)
14.00-16.00	veiledning
16.00-16.30	diskusjon

Litteratur

Alle får utlevert via e-mail:

- Finn Skårderud og Bente Sommerfeldt: Mentalisering – et nytt teoretisk og terapeutisk begrep.
- Lois W. Choi-Kain, M.D., M.Ed. John G. Gunderson, M.D. Mentalization: Ontogeny, Assessment, and Application in the Treatment of Borderline Personality Disorder.
- Mary Main: The Adult Attachment Interview.
- Mary Main: Avoiding Common Errors in Conducting The Adult Attachment Interview.
- Intervju for kartlegging av mentaliseringssvikt.
- Oppsummering av mentaliseringsorientert relasjonsintervju (RF).
- Reflekterende funksjonsskala (RF).
- Utkast til MBT vurderingsskala for gruppe.
- Andre aktuelle artikler.

Litteratur som må kjøpes

- Bateman, A., Fonagy, P. Mentaliseringsbasert terapi av borderline personlighetsforstyrrelse. En praktisk veileder. Arneberg forlag 2007.
- Karterud, S og Bateman, A. Manual for mentaliseringsbasert terapi (MBT) og MBT vurderingsskala. Gyldendal Akademisk 2010.
- Allen, J.G., Fonagy, P., Bateman, A.W. Mentalizing in Clinical Practice. American Psychiatric Publishing Inc 2008. (Obs deler av denne boken finnes elektronisk på Google Books).

Krav til egen virksomhet:

Kandidaten må legge frem en plan med henblikk på å drive en mentaliseringsbasert gruppe for aktuell pasienter i løpet av det første kursåret. Gruppen må planlegges i en institusjons-sammenheng, og gjerne drives på koterapibasis. Gruppepsykoterapien kan gjerne kombineres med MBT individualterapi av samarbeidende individualterapeut.

Aktuelle grupper kan være grupper i et dagavdelingsprogram, egne grupper på psykiatriske poliklinikker i voksenpsykiatrien eller ungdomspsykiatrien. Det kan også være grupper i rusinstitusjoner eller barnevernsinstitusjoner. Kandidaten må sikre seg at den planlagte gruppen planlegges i samråd med egen institusjonsledelse og at aktuelle kandidater til gruppen blir tilstrekkelig utredet. Mal for utredning blir fremlagt på delkursene.

Oversikt over seminardag 1-4 (første år) og 5-8 (andre år)

Seminardag 1 - september 2011

- Hva er mentalisering? Dimensjoner av mentalisering.
- Hvordan utvikles mentalisering?
- Mentaliseringsbasert forståelse av alvorlig personlighetspatologi: Ikke-mentalisering, pretend mode (pseudomentalisering) og psykisk ekvivalens.

Seminardag 2 - november 2011

- Tilknytningsteori. Det voksne tilknytningsintervju.
- Distansert og overopptatt tilknytningsstrategi. Desorganisert tilknytning.
- Traume i tilknytningsrelasjoner.

Seminardag 3 - januar 2012

- Intervju om mentaliseringssvikt
- Mentaliseringsbasert kasusformulering.

Seminardag 4 - april 2012

- Terapeutisk holdning: Ikke vitende
- Mentaliserende fokus
- Intervensjonsprinsipper: Enkle og korte, affektfokuserte, interpersonlige og prosessorienterte.

Seminardag 5 - september 2012

- Kombinert MB terapi
- Mentaliserende fokus i gruppeterapi. Gjensidig utforskning av perspektiver, regulere spenningsnivå (angstnivå) og monitorere gruppeprosessen.

Seminardag 6 – november 2012

- Håndtering av psykisk ekvivalens og pretend modus
- Utfordring av uberettigede oppfatninger

Delkurs 7 – januar 2013

- Håndtering av overføring og motoverføring

Delkurs 8 – mars/april 2013

- Behandling av tilknytningstraumer
- Bruk av MBT vurderingsskala, individuelt og i gruppe